

Dementie: één verhaal (?)

Luc Van de Ven
Klinisch ouderenpsycholoog
UPC-KULeuven
Dienst Ouderenpsychiatrie

Inleiding

- de demente persoon: de patiënt, “hij die lijdt”.
- één verhaal: de lijdende familie
- elk verhaal is uniek: oneindig veel verschillende verhalen

1. De familie en de hulpbehoevende oudere

- a. De mythe van de familiale vervreemding (de 'verborgen' patiënt)
- b. Parentale en filiale maturiteit

2. Stress van de familie in de thuissituatie

- a. Zorgstress
- b. Relatiestress
- c. Netwerkstress

2. Stress van de familie in de thuissituatie

Specifieke aandacht voor:

BPSD (Behavioral and Psychological Symptoms in Dementia)

- Gedragsproblemen
- Psychologische symptomen

3. Rouwen en anticiperend rouwen

- Componenten
  - ontkenning
  - depressiviteit
  - schuldgevoelens
  - agressieve gevoelens
  - aanvaarding

3. Rouwen en anticiperend rouwen

- Bemoeiijkte rouw:
bv.: één of meerdere componenten
verschijnen erg uitgesproken.

Determinanten:

- symptomen en verloop
- omgaan met gevoelens, persoonlijkheid
- kwaliteit van de relatie
- verlies op meerdere fronten
- kwaliteit van sociale contacten

3. Rouwen en anticiperend rouwen

Dit is lijden

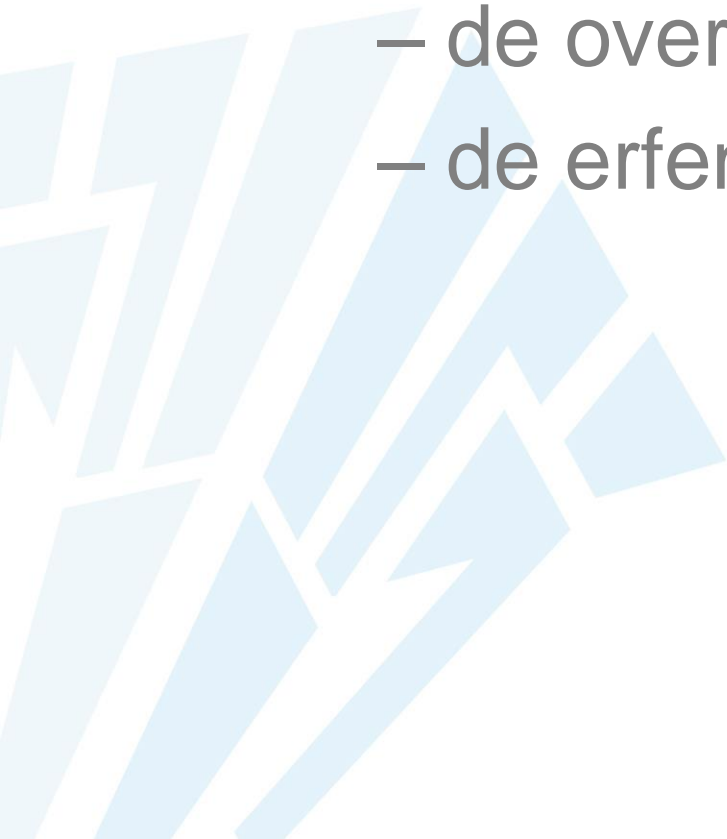
- Medicatiegebruik
- Onderzoek ouderenmishandeling

4. De familiale geschiedenis

- Betekenisvolle gebeurtenissen:
o.a.:
  - kinderen gaan het huis uit
  - de overleden ouder
  - de erfenis

5. Opname in een woonzorgcentrum

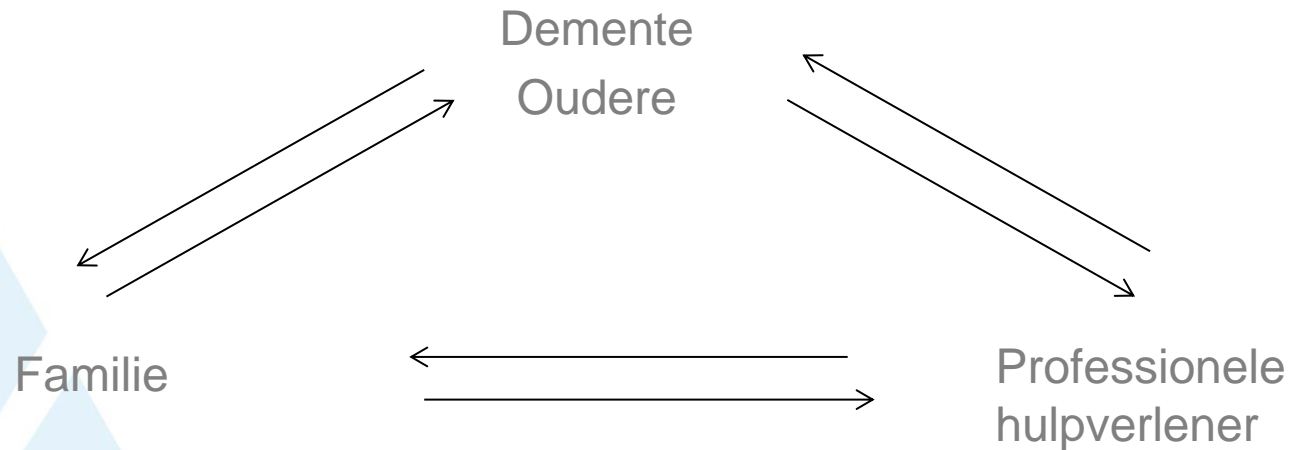
6. Specifieke problemen bij jongdementerenden

- Symptomen (F.T.D.)
- Leeftijd en levenssituatie van partner en kinderen
- Beperkte opvangmogelijkheden

7. De interactie-driehoek

De patiënt staat centraal (?)

8. Aandachtspunten voor de begeleiding

1. Inwinnen van informatie
2. Informatie verstrekken
3. Verlagen van de drempel
4. Luisteren naar het verhaal van ouderen én familieleden
  - niet veroordelen
  - coalities
5. Rouwreacties herkennen en ermee omgaan
6. Verschillen tussen thuiszorg en woonzorgcentrum
7. Gespecialiseerde vormen van begeleiding
  - individuele rouwtherapie
  - familietherapie
  - gespreksgroepen